

Päiväys: 26.10.2010

Edellinen päiväys: 15.3.2007

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi

KTA 420 Dev Kehitejauhe

Tunnuskoodi

Reach-rekisteröintinumero

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus

Valokuvauskemikaali, kehite.

Toimialakoodi

181 Painaminen ja siihen liittyvät palvelut

Käyttötarkoituskoodi

42 Valokuvauskemikaalit

Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen

Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja

KTA-Yhtiöt Oy

Katuosoite

Kutojantie 5

Postinumero ja -toimipaikka

02630 Espoo

Postilokero

Postinumero ja -toimipaikka

Puhelin

09-759 071

Telefax

09-785 554

Sähköpostiosoite

Y-tunnus

0809102-3

1.4. Häätäpuhelinnumero

09 471 977 tai 09-4711

Myrkytystietokeskus, PL 790 (Tukholmankatu 17)

00029 HUS

2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

C; N R31-34-40-43-50-68

2.2 Merkinnät

C

Syövyttävä

N

Ympäristölle vaarallinen

Sisältää: Hydrokinoni EY-nro 204-617-8, natriumhydroksidi EY-nro 215-185-5

Syövyttävää.

Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.

Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

Pysyvien vaurioiden vaara.

Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

Vältettävä pölyn hengittämistä.

Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta.

Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

Vältettävä päästämistä ympäristöön. Lue erityisohjeet/käyttöturvallisuustiedote.

2.3 Muut vaarat

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA			
Vaaraa aiheuttavat aineosat			
CAS/EY-numero ja rekisteröintinumero	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
7757-83-7 EINECS 231-821-4	Natriumsulfiitti	25-50 %	-, R31
123-31-9 EINECS 204-617-8	Hydrokinoni	10- < 25 %	Xn, Xi, N, R22-40-41-43-50-68
1310-73-2 EINECS 215-185-5	Natriumhydroksidi, 2 - < 5%	2 - < 5 %	C, R35
584-08-7 EINECS 209-529-3	Dikaliumpiknaatti	25 - 50 %	Xi, R36/37/38

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Eryiset ohjeet: Riisuttava tahriintunut vaatetus välittömästi ja hävitettävä se turvallisesti.

Hengitys: Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan ja pidettävä hänet levossa.

Iho: Iho pestävä välittömästi saippualla ja vedellä.

Roiskeet silmiin: Huuhdeltava huolellisesti runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

Nieleminen: Suu huuhdeltava vedellä, jonka jälkeen juotava runsaasti vettä. EI SAA oksennuttaa. Potilas siirrettävä lääkäriin.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Pöly ja roiskeet voivat syövyttää ihoa, silmiä ja ruoansulatuselimiä ja ärsyttää hengitysteitä. Tuote saattaa aiheuttaa ihon herkistymistä sekä aiheuttaa mahdollisesti syöpää.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei tietoa.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Vahto tai jauhekemikaali

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Tulipalossa muodostuu haitallisia palamiskaasuja; hiilimonoksidia, hiilidioksidia, typen oksideja, rikkioksideja.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Vältettävä räjähdys- tai palamiskaasujen hengittämistä. Käytettävä hengityslaitetta.

Tulipalon jäännökset ja saastunut sammutusvesi on otettava talteen ja hävitettävä säädösten mukaisesti.

6.	TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ
6.1.	Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa Käytettävä hengityslaitetta, mikäli muodostuu altistumista höyrylle/pölylle/aerosolille.
6.2.	Ympäristöön kohdistuvat varotoimet Estettävä pääsy maaperään, vesistöön tai pohjaveteen.
6.3.	Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet Vuodot kerätään mekaanisesti talteen sopiviin astioihin kierrätystä tai hävitystä varten.
6.4.	Viittaukset muihin kohtiin
7.	KÄSITTELY JA VARASTOINTI
7.1.	Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet Käsittely: Vältettävä pölyn muodostumista ja kerääntymistä.
7.2.	Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet Huolehdittava siitä, että lattia on allastettu. Säilytettävä erillään hapoista. Säilytettävä viileässä ja kuivassa tilassa tiiviisti suljetuissa astioissa.
7.3.	Erityinen loppukäyttö -
8.	ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET
8.1.	Valvontaa koskevat muuttajat
	HTP-arvot
	CAS-numero Aineosan nimi
	123-31-9 Hydrokinoni
	0,5 mg/m ³ (8 h) 2 mg/m ³ (15 min)
	1310-73-2 Natriumhydroksidi
	2 mg/m ³ (8 h)
	Muut raja-arvot
	Valmistaja ilmoittaa seuraavat raja-arvot:
	Hydrokinoni: 2 mg/m ³ , kokonaispöly (TRGS 900, 1997)
	Natriumhydroksidi: 2 mg/m ³ , kokonaispöly, MAK (1997)
	DNEL
	PNEC
8.2.	Altistumisen ehkäiseminen
	Tekniset torjuntatoimenpiteet Syöminen ja juominen kielletty käsiteltäessä tuotetta.
	Silmien tai kasvojen suojaus Käytettävä kemikaaleilta suojaavia, tiiviitä suojalaseja.
	Ihonsuojaus Emästä kestävä suojavaatetus.
	Käsien suojaus Käytettävä suojakäsineitä.
	Hengityksensuojaus Lyhytaikaista käsittelyä varten käytettävä suodattimella (tyyppi P3) varustettua hengityssuojainta.
	Ympäristöaltistumisen torjuminen Tuote on kiinteä, joten se ei kuulu VOC-direktiivin piiriin (1999/13/EY).
9.	FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET
9.1	Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto
Haju
Hajukynnys

Jauhe, valkeahko
Hajuton

pH	10,7 (käyttöliuos)
Sulamis- tai jäätymispiste	
Kiehumispiste ja kiehumisalue	ei käytettävissä
Leimahduspiste	ei käytettävissä
Haihtumisnopeus	
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	ei käytettävissä
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	ei käytettävissä
Höyrynpaine	
Höyryntiheys	
Suhteellinen tiheys	Ei tunneta
Liukoisuus (liukoisuudet)	Vesiliukoisuus: liukenee
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	
Itsesyttymislämpötila	
Hajoamislämpötila	
Viskositeetti	
Räjähätvyys	
Hapettavuus	

9.2. Muut tiedot

10.	STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS
10.1.	Reaktiivisuus
10.2.	Kemiallinen stabiilisuus
10.3.	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus
10.4.	Vältettävät olosuhteet
10.5.	Yhteensopimattomat materiaalit Hapot, hapettimet; joiden kanssa tuote reagoi.
10.6.	Vaaralliset hajoamistuotteet Haitalliset hajoamistuotteet: rikkidioksidi (SO ₂) ja kohdassa 5 ilmoitetut hiilimonoksidi, hiilidioksidi ja typen oksidit.
11.	MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT
11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Tuote on syövyttävää.

Hydrokinoni: LD50: 320 mg/kg, suun kautta, rotta (1).

Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Tuote on syövyttävää.

Herkistyminen

Tuote voi aiheuttaa ihon herkistymistä. Tuotetta ei ole testattu.

Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Tuote sisältää hydrokinonia, joka on luokiteltu mahdollisesti syöpää sekä pysyviä vaurioita aiheuttavaksi. Aineluettelon mukaan hydrokinoni on mahdollisesti syöpää aiheuttava, ryhmä 3 ja mutageeninen, ryhmä 3 (ryhmä 3 = ei näyttöä ihmisellä).

Elinikäinen myrkyllisyys (kerta- tai toistuva altistuminen)

Tuotetta ei ole luokiteltu tietyille elimille myrkylliseksi.

Aspiraatiovaara

Tuotetta ei ole luokiteltu aspiraatiovaaraa aiheuttavaksi.

Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Pöly voi aiheuttaa mekaanista ärsytystä.

IHO: Pöly / roiskeet iholle aiheuttavat syöpymisvaurioita.

PÖLY / ROISKEET SILMIIN: Aiheuttavat syöpymisvaurioita.

NIELEMINEN: Nieltynä tuote aiheuttaa voimakkaita syöpymisvaurioita.

12.	TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE
12.1.	Myrkyllisyys Myrkyllisyys vesieliöille Tuotteesta ei ole kokeellisia arvoja. Hydrokinoni: LC50(96h): 0.044-0.17 mg/l, kala, LC50(48h): 0.05 mg/l, vesikirppu (1). Hydrokinoni on luokiteltu erittäin myrkylliseksi vesieliöille.
12.2.	Pysyvyys ja hajoavuus Tuote liukenee veteen. Biologinen hajoavuus: Tuotteesta ei ole tietoja. Hydrokinonin on vahvistettu olevan biologisesti hajoava (1).
12.3.	Biokertyvyys Tuotteen biokertyvyydestä ei ole tietoa.
12.4.	Liikkuvuus maaperässä Tuote liukenee veteen.
12.5.	PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset Ei tietoa.
12.6.	Muut haitalliset vaikutukset Saksalaisen vedenpilaantumislukituksen mukaan tuote on vesistöille haitallista, WGK =2.
13.	JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT
13.1.	Jätteiden käsittelymenetelmät Ongelmajäte. Tuote ja puhdistamaton pakkaus hävitettävä kansallisten ja paikallisten säädösten mukaisesti.
14.	KULJETUSTIEDOT
14.1.	YK-numero 1823
14.2.	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi Natriumhydroksidi, kiinteä (2- <5%) Oikea tekninen nimi: Sodium hydroxide, solid (2- <5%)
14.3.	Kuljetuksen vaaraluokka Kuljetusluokka: 8 Vaaran tunnusnumero: 80
14.4.	Pakkausryhmä II
14.5.	Ympäristövaarat EmS: 8-06 Marine pollutant: N
14.6.	Erityiset varotoimet käyttäjälle
14.7.	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti
15.	LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT
15.1.	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
15.2.	Kemikaaliturvallisuusarviointi Tietoja ei ole käytettävissä.
16.	MUUT TIEDOT
	Muutokset edelliseen versioon 26.10.2010: Tiedot siirretty uudelle KTT-pohjalle. Luokitus päivitetty asetuksen (EY) N:o 790/2009 mukaisesti.

Lyhenteiden selitykset

Tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote 25.2.1999 Reproline 2000 P ja päivitys KTA 420 Developer 19.6.2002.

1) Environmental properties of chemicals, Esa Nikunen et. al, Edita, Helsinki 2000

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

C	Syövyttävä
N	Ympäristölle vaarallinen
Xi	Ärsyttävä
Xn	Haitallinen
R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
R31	Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.
R34	Syövyttävää.
R35	Voimakkaasti syövyttävää.
R36/37/38	Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.
R40	Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
R41	Vakavan silmävaurion vaara.
R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R50	Erittäin myrkyllistä vesieliöille.
R68	Pysyvien vaurioiden vaara.
S22	Vältettävä pölyn hengittämistä.
S26	Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
S36/37/39	Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta.
S45	Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

Työntekijöiden koulutus